

Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin hallitus
Kuopion yliopistollinen sairaala
PL 100
70029 KYS

Epäkohtailmoitus Itä-Suomen aluehallintovirastolle

Aluehallintovirasto on saanut 28.6.2019 epäkohtailmoituksen, jossa tuodaan esille, että Kuopion yliopistollisessa sairaalassa ei ole ollut enää viime vuosina yleislääkäritasoisia päivystystä yöaikana.

Lisäksi epäkohtailmoituksessa esitetään, että alkuvuodesta lähtien ei arkiöinä (klo 24 – 08) ole ollut varsinaista akuuttilääkäreitä päivystämässä, vaan tämä on hoidettu rekrytoimalla sairaalan sisältä joku muu lääkäri hoitamaan akuuttilääkärin työnkuvaa. Kesän aikana työvuoroihin ei ole saatu lääkäreitä.

Epäkohtailmoituksessa todetaan, että tällä hetkellä sairaalassa ei ole yöaikaista akuuttilääketieteen ja yleislääketieteen päivystystä.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto valvoi Kuopion yliopistollisen sairaalan päivystystä (Dnro V/51029/2017) ja kehotti Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin johtajaylilääkäreitä ryhtymään yhdessä Kuopion kaupungin terveysterveystoimien kanssa toimenpiteisiin Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin päivystysyksikön toiminnan muuttamiseksi säännösten mukaisesti perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteispäivystykseksi. Valvonta päättyi 21.5.2018.

Terveysterveystoimilain (1326/2010) 33 § mukaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä vastaa alueellaan erikoissairaanhoidon palvelujen yhteensovittamisesta väestön ja perusterveydenhuollon tarpeiden mukaisesti. Sairaanhoitopiirin kuntayhtymä on velvollinen yhteistyössä perusterveydenhuollosta vastaavan kunnan kanssa suunnittelemaan ja kehittämään erikoissairaanhoidon siten, että perusterveydenhuolto ja erikoissairaanhoidon muodostavat toiminnallisen kokonaisuuden. Kokonaisuudessa on huomioitava erikoissairaanhoidon palvelujen tarjoaminen tarkoituksenmukaisesti perusterveydenhuollon yhteydessä sekä erikoissairaanhoidon yksiköissä.

Terveysterveystoimilain 50.1 §:ssä todetaan, että Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin on järjestettävä laajan ympärivuorokautisen päivystyksen yksikkö keskussairaalaansa yhteyteen. Laajan ympärivuorokautisen päivystyksen yksiköllä tarkoitetaan perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteispäivystystä, joka pystyy tarjoamaan laajasti palveluita usealla lääketieteen erikoisalalla ympärivuorokautisesti välittömästi ja jolla on voimavarat terveydenhuollossa tarvittavan valmiuden

ITÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIKASTO

puh. 029 501 6800
kirjaamo.ita@avi.fi
www.avi.fi/ita
Postiosoite: PL 50, 50101 Mikkeli

Mikkelin päätoimipaikka
Maaherrankatu 16
Mikkeli

Joensuun toimipaikka
Torikatu 36
Joensuu

Kuopion toimipaikka
Hallituskatu 12–14
Kuopio

ylläpitämiseen ja erityistilanteiden hoitamiseen. Laajan ympärivuorokautisen päivystysyksikön tulee tukea muita päivystysyksiköitä.

Valtioneuvoston kiireellisestä hoidosta antaman asetuksen (583/2017) 4 §:n mukaan laajan ympärivuorokautisen päivystyksen yksikössä tulee olla akuuttilääketieteen, anestesiologian ja tehohoidon, gastroenterologisen kirurgian, kardiologian, lastentautien, naistentautien ja synnytysten, neurologian, ortopedian ja traumatologian, psykiatrian, radiologian, sisätautien ja yleislääketieteen erikoisalojen kiireellisen hoidon ja päivystyksen edellytykset ja osaaminen sekä yöpäivystystä lukuun ottamatta hammaslääketieteen päivystys.

Sosiaali- ja terveysministeriön 22.8.2017 päivätyssä perustelumuiotiossa todetaan, että päivystysyksiköllä tarkoitetaan ympärivuorokautisesti toimivaa päivystyksen toteuttamista varten suunniteltua yksikköä. Yhteispäivystyksellä tarkoitetaan päivystysyksikköä, jossa on sekä perusterveydenhuollon että eri erikoisalojen lääkäreiden palveluja. Yhteispäivystyksissä potilaiden hoidon tarpeen ja kiireellisyyden arvio ja sitä seuraava jaottelu tapahtuu potilaan tilan perusteella hallinnollisen jaottelun sijasta. Yhteispäivystyksen monipuoliset resurssit mahdollistavat työvoiman joustavan käytön potilaiden määrän ja palvelutarpeen vaihtelun mukaisesti. Tavoitteena on saumaton palvelu ja vaikuttava hoito.

Muistiossa todetaan, että yleislääkärin hoitamat lievät, yleiset sairaudet muodostavat kaikissa yhteispäivystyksissä suurimman potilasryhmän ja heidän hoitonsa tulee toteuttaa niin, että yleislääketieteen erikoisalan asiantuntemus on **käytettävissä paikan päällä**. Yleislääketieteen erikoisalan päivystävän lääkärin tulee hallita yleislääkärin laaja-alainen toiminta ja tuntea alueen perusterveydenhuollon toimintakenttä niin, että päivystyspotilaiden hoito pystytään ratkaisemaan hyödyntäen koko sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmää. Tämä korostuu erityisesti ikääntyneiden akuuttien sairauksien hoitoratkaisuissa. Tähän tehtävään soveltuvat yleislääketieteen erikoislääkärit tai alaan erikoistuvat lääkärit, joilla tulee olla mahdollisuus konsultoida muiden erikoisalojen päivystäjiä potilaiden hoidosta.

Muistion mukaan monissa yhteispäivystyksissä erikoissairaanhoidon käynnit kirjataan lisäntyvästi akuuttilääketieteen erikoisalalle perinteisten sisätautien, kirurgian ja muiden erikoisalojen sijasta. Akuuttilääketiede voi olla erikoissairaanhoidon päivystyksen suurin erikoisala, joka vastaa kaikenikäisten potilaiden akuuttien vammojen ja sairauksien diagnostiikasta ja hoidosta päivystyksessä sekä siihen liittyvällä osastolla ja ensihoidossa. Akuuttilääkäreillä tulee olla laaja-alainen osaaminen kaikkien päivystyspoliklinikalle tuotavien potilaiden diagnostiikasta ja hoidon aloituksesta sekä päivystysyksiköiden johtamisesta.

Valviralle 19.4.2018 annetussa KYS:in ja Kuopion kaupungin selvityksessä on kuvattu, että KYS:in päivystyksen ja Kuopion kaupungin toiminta (KuiVO) yhdistetään potilaslähtöiseksi kokonaisuudeksi hoidon tarpeen arvion (triagen), tilojen ja toimintamallin (operatiivinen toiminnan suunnittelu ja toiminta) osalta. Tämän jälkeen päivystys muodostaa em. asetuksessa 4 §:ssä kuvatun ”Laajan ympärivuorokautisen päivystyksen yksikön”. On kuvattu, että samalla luovumme termeistä ”perusterveydenhuollon päivystys” ja ”erikoissairaanhoidon päivystys”. Kuopion kaupungin ”KuiVo” muuttuu yhteispäivystysyksikön ”Fast-track-hoitotiimiksi”, joka on rinnasteinen kaikkiin muihin yhteispäivystysyksikön hoitotiimeihin. Saadun selvityksen pohjalta Valvira päätti valvonnan 21.5.2018.

Aluehallintovirasto pyytää selvitystä seuraavista asioista:

1. Onko Kuopion yliopistollisen sairaalan yhteispäivystyksessä valtioneuvoston kiireellisestä hoidosta antaman asetuksen (583/2017) 4 §:n mukaisten erikoisalojen kiireellisen hoidon ja päivystyksen edellytykset ja osaaminen **sekä yöpäivystystä**, myös akuuttilääketieteen ja yleislääketieteen erikoisalojen osalta?
2. Sekä Kuopion yliopistollisen sairaalan että Kuopion kaupungin internet-sivuilla kansalaisille kerrotaan Kuopion ympärivuorokautisesta erikoissairaanhoidon päivystyksestä ja Kuopion kaupungin ilta- ja viikonloppuvastaanotosta. Tämä poikkeaa sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle 19.4.2018 annetusta selvityksestä. Pyydetään kuvaamaan yhteispäivystyksen tämän hetkinen toiminta, toimiiko päivystys terveydenhuoltolain 50 §:n mukaisena perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteispäivystyksenä?
3. Pyydetään kuvaamaan ne rakenteet ja toimintamallit, joilla KYS, Kuopion kaupunki ja muut alueen kunnat tekevät yhteistyötä yhteispäivystyksen toiminnan suunnittelemiseksi ja toteuttamiseksi.

Selvitykset pyydetään toimittamaan Itä-Suomen aluehallintovirastoon **15.11.2019** mennessä osoitteella:

Itä-Suomen aluehallintovirasto
Kirjaamo
PL 50
50101 MIKKELI

Tarvittaessa aluehallintovirasto tekee valvontakäynnin Kuopion yliopistollisen sairaalan yhteispäivystyksen toiminnan arvioimiseksi.

Aluehallintoylilääkäri Tuula Tarkiainen

Liitteet	Epäkohtailmoitus
Jakelu	Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin hallitus
Tiedoksi	Johtajaylilääkäri Antti Hedman Vs. apulaiskaupunginjohtaja Jari Saarinen, terveydenhuollon ja perusturvan palvelualueet, Kuopion kaupunki Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto

Tämä asiakirja ISAVI/5374/2019 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument ISAVI/5374/2019 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Tarkiainen Tuula 08.10.2019 14:06